

GŁÓWNY INSPEKTOR PRACY

Anna Tomczyk

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 11.05.12.

nr. 2231 podpis. *Borusewicz*

G/GNN/343/0702-1/2012

Warszawa, 09.05.2012 r.

P. R. Rójek

SEKRETARIA
Biura Prac Senat

Wpłynęło dn. 11.05.12.

nr. 4053 podpis. *[Signature]*

pralyn M. Lasoła
11.05.12

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na pismo z dnia 16 kwietnia 2012 r., znak: BPS/043-09-359/12 dotyczące oświadczenia złożonego przez senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Wojciecha Skurkiewicza i Bogdana Pęka, uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 404) kontroli Państwowej Inspekcji Pracy podlegają pracodawcy – a w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kontroli legalności zatrudnienia także niebędący pracodawcami przedsiębiorcy i inne jednostki organizacyjne – na rzecz których jest świadczona praca przez osoby fizyczne, w tym przez osoby wykonujące na własny rachunek działalność gospodarczą, bez względu na podstawę świadczenia tej pracy. Przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 ze zm.) nie stosuje się do działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego (art. 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej). Rolnicy indywidualni nie są zatem przedsiębiorcami ani jednostkami organizacyjnymi, które mogłyby podlegać kontroli PIP.

Jeżeli jednak rolnik indywidualny zatrudni pracownika na podstawie stosunku pracy (na podstawie przepisów Kodeksu pracy), to staje się pracodawcą. Jako pracodawca podlega kontroli PIP. Jest obowiązany (art. 207 § 1 Kodeksu pracy) chronić zdrowie i życie pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, a także zapewnić (art. 237³ § 2 Kp) pracownikom m.in. szkolenie w zakresie bhp przed dopuszczeniem do pracy (szkolenie wstępne) oraz okresowe.

Szkolenie wstępne obejmuje szkolenie wstępne ogólne (instruktaż ogólny) oraz szkolenie wstępne na stanowisku pracy (instruktaż stanowiskowy). Instruktaż ogólny

powinien zapewnić pracownikowi zapoznanie się z podstawowymi przepisami i zasadami bhp obowiązującymi w jego zakładzie pracy (gospodarstwie rolnym), a także z zasadami udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku. Instruktaż ogólny prowadzi pracownik służby bhp, osoba wykonująca u pracodawcy zadania tej służby albo pracodawca, który sam wykonuje takie zadania, lub pracownik wyznaczony przez pracodawcę posiadający zasób wiedzy i umiejętności zapewniający właściwą realizację programu instruktażu, mający aktualne zaświadczenie o ukończeniu wymaganego szkolenia w dziedzinie bhp.

Instruktaż stanowiskowy powinien zapewnić pracownikom zapoznanie się z czynnikami środowiska pracy występującymi na ich stanowiskach pracy i ryzykiem zawodowym związanym z wykonywaną pracą, sposobami ochrony przed zagrożeniami, jakie mogą powodować te czynniki, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tych stanowiskach pracy. Instruktaż stanowiskowy przeprowadza wyznaczona przez pracodawcę osoba kierująca pracownikami lub pracodawca, jeżeli osoby te posiadają odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz są przeszkolone w zakresie metod prowadzenia instruktażu stanowiskowego.

Szkolenie okresowe może być organizowane i prowadzone przez pracodawców lub, na ich zlecenie, przez jednostki organizacyjne prowadzące działalność szkoleniową w dziedzinie bhp.

Jeżeli chodzi o uprawnienia do obsługi samojezdnych maszyn rolniczych (np. kombajnów zbożowych, siewczarni), to przepis § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 12 stycznia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze ciągników, maszyn, narzędzi i urządzeń technicznych stosowanych w rolnictwie (Dz. U. Nr 12, poz. 51) stanowi jedynie, że obsługa samojezdnych lub stacjonarnych maszyn rolniczych i melioracyjnych powinna być wykonywana przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i stosowne przeszkolenie wymagane przy obsłudze takich maszyn. Przepisy nie precyzują trybu nabywania tych kwalifikacji i prowadzenia szkoleń. Szkolenia w zakresie obsługi kombajnów rolniczych organizowane są przez ośrodki doradztwa rolniczego, ośrodki szkolenia praktycznego, ośrodki szkolenia ustawicznego oraz szkoły rolnicze. Ponadto w przypadku obsługi tych maszyn przez pracowników (w sytuacji, gdy właściciel gospodarstwa jest pracodawcą w rozumieniu art.3 Kodeksu pracy) powinni być oni przeszkoleni w dziedzinie bhp.

2
J. Swarobek

